

Artikel geprint vanaf Jazzenzo.nl

Brokkenfabriek is chemie in de vrije ruimte

CONCERTRECENSIE. Impro Jazzcafé, Zaal 100 Amsterdam, 13 september 2011

beeld: Vera Mennens

door: Jan Jasper Tamboer

Na een afspraak via een datingsite is het altijd maar de vraag hoe de **ontmoeting** uitpakt, gedeelde interesses en gewenste karaktereigenschappen zorgen niet automatisch voor een klik. Bij de workshops van de Brokkenfabriek in Zaal 100 ontmoeten muzikanten elkaar die een passie delen voor **geïmproviseerde muziek**, maar of dat altijd **chemie** betekent is nog lang niet zeker. Tijdens de **sessies** van de groep onder leiding van contrabassist Wilbert de Joode klopte alles en waren de deelnemers zo verrukt van elkaar dat ze besloten tot een vervolg van de workshops.

Jan Bonte, Naomi Combrink, Jochem Braat, Camille Verhaak en Wilbert de Joode aan het werk in de Brokkenfabriek in Zaal 100.

Dat moet uitmonden in verschillende optredens waarvan er vanavond een plaatsvindt in het café van de Amsterdamse **Zaal 100**, in bijzijn van gitariste en componiste Corrie van Binsbergen, de initiator van de **Brokkenfabriek**. 'Zo vol heb ik het nog niet eerder meegemaakt', zegt pianist Jochem Braat, die van de programmeur van dit podium de avond mocht invullen en het programma presenteert. 'We hebben **geen afspraken**', vervolgt Braat, 'alles is vrij'. Dan moet je inderdaad wel erg goed met elkaar kunnen opschieten, voor een misverstand is niet veel nodig.

Volgens De Joode gaat het dan ook om een geavanceerde manier van communiceren. 'Bij vrije improvisatie zonder afspraken is er geen model, **geen waarheid**. Het gaat erom de improvisatietalenten optimaal boven te halen. Een sterke muzikale persoonlijkheid is noodzakelijk, maar voor grote **ego's** is daarbij geen plaats. Het gaat om opperste concentratie. Als iemand een switch maakt, kan dat het moment zijn om in te vallen, soms moet je ervan **afblijven**.'

Duidelijk wordt wel, dat de muzikanten een **hogere vorm** van samenspel beoefenen, waarbij intuïtie en vertrouwen een grote rol spelen. Het is een onzekere stap om iets sterks te willen neerzetten, zonder dat je kan verwachten dat iemand daar op een bepaalde manier op reageert. Initiatief nemen, maar ook initiatief laten. **Ruimte geven**, maar ook ruimte nemen. Dat de muzikanten elkaar in zo'n betrekkelijk korte tijd zo goed hebben leren verstaan, is bijzonder.

Slagwerker Bastiaan Bouwman omringd door gitarist Jan Bonte en cellist Sjors de Haan.

Het resultaat is een meditatief muziekspel, waarbij op ogenblikken ruimte is voor dynamiek en uitbarsting, en ook soms een groove ontstaat. De intense spanning is voelbaar, ook bij het publiek, omdat er elk moment een **nieuwe ontwikkeling** kan zijn. Op het podium ontstaan telkens nieuwe combinaties, bijvoorbeeld een adembenemend duet tussen **stemkunstenares** Naomi Combrink en klarinettiste Camille Verhaak. Een spontaan optredend trio van Braat, De Joode en cellist Sjors de Haan vraag verderop de aandacht. Zo verschuift de focus voortdurend tussen de acht leden.

'Er is geen plan, dus er is ook **geen doel**', zegt De Joode wijsgerig. Toch lijkt het soms alsof de muzikanten wel degelijk toewerken naar een voorlopige bestemming. Dat komt omdat ze echt wat te vertellen hebben, in het moment ontstaan fijnzinnige miniaturen. Die worden een enkele keer **abrupt** onderbroken, zoals wanneer Combrink inbreekt en cellist en klarinettist doet verstommen. Ook dat is mogelijk. De zangeres is geen frontvrouw, maar deel van het ensemble met haar expressieve stemvoering.

Na de eerste, aaneengesloten set, is het een minuut lang stil, todat De Joode uiteindelijk zegt 'dank jullie wel'. Het publiek was al

die tijd al muisstil geweest, met maximale **betrokkenheid**. Dat is de verdienste van een stel fijne muzikanten die het beste in elkaar naar boven halen en elkaar laten schitteren. Je mag hier gerust spreken van een '**liefdesrelatie**'.

- [Zaal 100](#) - [Brokkenfabriek](#)

© Jazzenzo 2010